

Budapesti Ujság

BUDAPEST

IV. Semmelweis u. 15.

Dunaposta

Noviszád, 1938 junius 27, hétfő

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

19. évfolyam 173. szám

A barcelonai megtorlások terve háborúra vezetne

Olaszország jegyzékben közölte, hogy hadicselekményekre hadicselekményekkel felel — Páris és London mérsékletre inti a köztársasági kormányt

Párisból jelentik: A barcelonai kormány valóban közölte a francia és az angol kormánnyal, hogy amennyiben a nyílt városok bombázása tovább tart, a barcelonai kormány megtorló intézkedésekhez nyúl azoknak az államoknak városaival szemben, amelyek Barcelóna felfogása szerint részben felelősek a bombázásokért. A francia kormány nyomban erélyes formában óvatosságra intette Barcelónát és utalt arra, hogy a tervezett lépés olyan ellenintézkedésekre vezethetne, amelyek a spanyol köztársaság helyzetét még jobban súlyosbítanák s a nemzetközi helyzetet is veszélyeztetnék.

A Reuter-iroda jelentése megerősíti ezt az értesülést és hozzáteszi, hogy valószínűen az angol kormány is hasonló figyelmeztetést intézett Barcelónához.

IZGALOM PARISBAN

Újabb jelentések szerint a spanyol köztársasági kormány fenyegetőzése igen nagy izgalmat keltett a francia közvéleményben, amelynek nagy többsége elítéli a barcelonai kormány tervét. A Liberté szerint Páris és London között állandó telefonbeszélgetések folynak és mind a francia, mind az angol kormány el van szánva, hogy minden eszközzel elejét vegyi Barcelóna esztelen szándékának. A francia jobboldali lapok azt írják, hogy Barcelona kétségbeesett helyzetében abban keres megmentést, hogy egész Európát lángba akarja borítani. A terv mögött nyilvánvalóan Moszkva keze kerekedő.

A Temps a következőket írja: Ha Barcelona csakugyan meg akarja valósítani ezt a tervét, a legélesebb elítéléssel fog találkozni minden olyan állam részéről, amely fenn akarja tartani a semlegességi politikát. Franciaország és Anglia határozottan tanácsokat fog intézni Barcelónához, hogy álljon el fenyegetésétől.

A Paris Soir szerint a veszedelmet csak Anglia és Franciaország szoros együttműködése hátríthatja el. A béke sorsa ismét Páris és London együttműködésétől függ.

A baloldali Ce Soir viszont helyesli és indokoltnak tartja a barcelonai kormány szándékát. Hangoztatja, hogy a barcelonai kor-

mányt nem lehet eltiltani a védekezéstől. Egyébként is nem német és olasz városok bombázásáról van szó, hanem csupán a

Palma di Mallorcán felállított légi támaszpont ellen akar a barcelonai kormány támadást intézni.

Berlin és Róma ágyukkal felelne

Rómából jelentik: Az olasz közvéleményben a barcelonai kormány szándékáról érkező hír a legnagyobb ingerültséget keltette. A Giornale d'Italia vezércikke »romboló szándékú elemek örült ötletének« nevezte ezt a lépést.

Ha a barcelonai kormány megvalósítaná tervét, akkor Németország és Olaszország kétségkívül nem diplomáciai jegyzékkel, hanem ágyukkal felelne.

Kegyetlen és veszélyekkel teli időköt élünk, — írja a lap. A szélsőbaloldali elemek újra meg újra rohamokat indítanak, hogy megtörjék a felelősségüket átvéző nemzetek és kormányok ellenállását. Olaszország azonban folytatja nyugodt és egyenletes politikáját, de készen áll minden eshetőségre.

A Tribuna ezeket írja: A barcelonai kormánynak tudnia kell, hogy ha ezt a fenyegetését megvalósítja, akkor nemcsak napjai, hanem percei is meg vannak számlálva.

Olaszország jegyzéke

Párisból jelentik: Francia illetékes helyről származó értesülés szerint a barcelonai kormány még junius 20-án közölte Franciaországgal, hogy valószínűen megtorló intézkedéseket tesz ama külföldi hatalmakkal szemben, amelyek Francót támogatják. A francia kormány, mihelyt erről tájé-

koztatták, erélyeshangon közleményben válaszolt a barcelonai kormánynak, mérsékletet tanácsolva. Ugyanakkor tájékoztatták az angol kormányt is, amely szintén lépéseket tett Barcelónában.

A spanyol köztársasági kormány fellépéséről értesülve,

a párisi olasz ügyvivő Jegyzéket nyújtott át a francia külügyminisztériumban. A jegyzék tartalmát szombat délután beszélte meg Bonnet külügyminiszter az olasz ügyvivővel. Az olasz ügyvivő kifejezésre juttatta, hogy hadicselekményekre Olaszország is hadicselekményekkel válaszol.

Bonnet külügyminiszter megjegyezte a tárgyalás során, hogy mihelyt tudomást szerzett a barcelonai kormány szándékairól, félreérthetetlenül kifejezte teljes rosszszalását. Különben is — mondotta — a légi bombázások ügyében kiküldendő bizottság megjelenése spanyol földön megnyugtató hatással lesz. Páris általában hajlandó arra a felfogásra — mondja a jelentés — hogy a barcelonai kormány lépése inkább csak vaklárma volt és valószínűen nem kerül sor a végrehajtására.

54 HAJÓT ERT TAMADAS

Londonból jelentik: Lord Robert Cecil, az ismert angol politikus bejelentette, hogy kilép a konzervatív pártból, mert nincs megelégedve Chamberlain miniszterelnöknek a spanyol vizeken elsüllyesztett angol hajókra vonatkozó kijelentésével. Ötvennégy hajót ért támadás — írja nyílt levélben lord Cecil — több angol alattvaló életét veszítette és bár maga Chamberlain miniszterelnök is részben elismerte, hogy a támadások jogtalanok voltak, mégsem volt hajlandó megfelelő katonai intézkedéseket tenni. Ez pedig lord Cecil

felfogása szerint nem egyeztethető össze Anglia méltóságával.

ELMOZDITOTT KÉMFOŰNÖK

Madridból jelentik: A madridi kémosztály vezetőjét elmozdították állásából, mert állítólag a kém szervezet alkalmazottai közül egyesek a nemzetiek javára kémkedtek.

Kartagénában összeesküvésnek jöttek nyomára. A letartóztatottak között van a köztársasági hajóhad egyik biztosa is, akit azzal vádolnak, hogy a Libertad nevű cirkálón puccsot akart megkísérelni.

A LÓPOROS RAKTÁRAK

Brüsszelből jelentik: A belga külügyi államtitkár az elsüllyesztett angol hajókról beszélt egy brüsszeli gyűlésen. Hangoztatta, hogy az angol hajók megfelelő figyelmeztetést kaptak, hogy a spanyol vizeken veszedelembe kerülhetnek. A vád a spanyol nemzetiek ellen azonban tulajdonképpen az, hogy a nemzeti repülőgépek szándékosan választják célpontul az angol hajókat. Valamennyi esetet megvizsgálják és csak ha a Francó tábornokhoz intézett tiltakozás eredménytelen marad, akkor kerül sor további lépésekre. Ezzel egyelőre meg kell elégedni, mert a mai időkben a lóporos raktárak körül nem szabad rakétákat gyújtogatni.

A kínaiak kiűrik Hankaut

Hankauból jelentik: A japánok közeledése folytán valamennyi kormányhivatal és Csangkaisek tábornagy főhadiszállását is Honan tartományba helyezik át. A hankai kormányhivatalok működését már beszüntették.

Mint Tokióból jelentik, a japán hadügyminiszter újabb intézkedéseket jelentett be a mozgósítás ütemének fokozására. Kijelentette, hogy a kormány akkor is végrehajtja szándékát, ha Csangkaisek idegen hatalmakkal még szorosabb szövetségre lép. A hadüzenetet egyelőre nem tartják feltétlenül szükségesnek.

Reggeli levél

Éljenek a hódok

Brávó! Igazi jenki-leleményesség: az amerikai kormány hódokkal építet gátakat az Idahó állam folyóinak partjain. Ez az ideális munkacsoport nem kér fizetést, sem szabadságot, eszébe sem jut a nyolcvanórás munkahét, ellenben kora hajnaltól késő estig dolgozik, sőt még talán azon túl is, miután úgy is a föld alatt él és mellékes néki, hogy nap-pal van, vagy pedig éjjel.

Ez az elhatározás korszakalkotó. Az elv: vissza a természethez. Körül kell nézni az állatvilágban, van még sok olyan hasznos állat, mint a hód, amelyet pompásan fel lehet használni.

Ime, mi is adunk néhány ötletet. A Népszövetség ötletellenőrző intézete hatodik albizottságának bocsátjuk rendelkezésre, hogy szakcsúruen dolgozza ki és ingyen bocsássa az összes tag, féltag és nemtag-államainak rendelkezésére.

Először is pro domo hazabeszélünk. A napisági Strand ut porának eltüntetésére ajánljuk az elefántokat, amelyek tudvalevőleg az ormányukba nagymennyiségű vizet képesek felszippanítani és azután gyönyörű ívben fröcskölnek ki. Ha ez véletlenül nem felelne meg, akkor jó lesznek a tevék is, bár ezekkel az ügy már kissé bonyolódottabb lesz. Ugyanis a tevéket használat előtt harcias és fanatikus japáni szellemben kell nevelni, esküdniük arra hogy Huszár Sándor költeményei a legjobbak a világon és ha valaki bírálni merné e költeményeket, kövessenek el harakirit. Így a nyomrukban elraktározott nagymennyiségű vizet a Strand utra hullna és a fürdőző közönség nyugodtan sétálhatna le a strandra. A tevék hullájának eltakarítására pedig ajánljuk a »világ-báke« nevű Első Dögkeselyű részvénytársaságot, amely ezt a munkát szintén ingyen és bérmentve végzi, akár a hódok a gátépítést.

Az irodalomról jut eszünkbe a sündisznó, amely tuskéivel kitünően meg tudná ifju lírai költoink és novellistáink írásait fésülni. A hangverseny-pódiumra teheneket lehetne felvezetni, amelyek bánatosabban énekelnének, mint az ünnepektől meledvelő baritonista, amikor belébömbölli a közönség képébe, hogy »Teli volt a határ, nyíló vadvirággal...«

De nem megvetendő a papagáj sem. Különösen bankettekben lehet nagyszerűen használni, ő legyen az ünnepi szónok. Csak be kell vele taníttatni néhány illyesfajta frászt, hogy »fenkőlt diszelnökünk, tisztelünk áhítatos tárgya, vezérő csillagfényünk, érdemes elnökünk a társadalmunk oszlopa, harcos élharcosa, köszöntöm kitünő ügyvezető elnökünknek is, ki kulturánk rettenhetetlenül fíradhatatlan gerincétől, emelem poharam első alelnökünkre, stb. stb. Kitünő díszszónok lesz a papagáj és az az előnye, hogy se nem eszik, se nem iszik, csak beszél, beszél ha kell, ha nem, már persze ahogy az olyankor dukál.

De térjünk át gyakorlatibb ügyekre. Ilyenkor aratás idején nagyon megbecsülendő lenne a hőröcsög, amely pofazacsokjában ingyen magtárba hordaná a gabonát. A vakondok tizezeit kell kitenyészteni a mezőkön, hogy a kezdetleges és természetel-

A csehszlovákiai nemzetiségi reformok sorrendje:

A nyelvtörvény, a közigazgatási törvény, az elnemzetellenítés filalma és a nemzetiségek jogainak aránylagos rendezése

Prágából jelentik: Szombaton küldték szét a prágai képviselőház tagjainak nyomtatásban azt a javaslatot, amelyet az egyesült magyar párt elnöke, Jaross Andor nyújtott be a képviselőházban s amelyben Szlovákiában és a Kárpátalján új népszámlálás elrendelését kéri. A javaslat indokolása kifejti, hogy a legutóbb, 1930-ban tartott népszámlálás alkalmából Szlovákiában és Kárpátalján senkinek sem volt módja, hogy maga töltsé ki a népszámlálási ívet, hanem az iveteket a népszámlálási biztosok töltötték ki. Ezek a biztosok, akiket a hatóságok jelöltek ki, mindenféle módon igyekeztek a lakosságot megfélemlíteni, hogy csehszlovák vagy ruszin nemzetiségűnek vallja magát, azokat pedig, akik minden rábeszélés és megfélemlítés ellenére magyarnak vallották magukat, a népszámlálási ivekben mégis csehszlovák nemzetiségűeknek tüntették fel. Ennek az után az lett a következménye, hogy a magyarságról összeállított statisztikai adatok egyáltalán nem feleltek meg a valóságnak, amint azt a közelmúlt eseményei igazolták. Szlovákiában és a Kárpátalján 40-50 százalékkal több a magyar mint amennyit a hivatalos statisztikai adatok kimutatnak. Ezért Jaross indítványa azonnali újabb népszámlálást követel, hogy a magyarság a közigazgatás minden terén megkaphassa az őt megillető helyet és jogokat.

KERESKEDELMI EGYZEMÉNY

Prágából jelentik: Berlinben június 17-e óta kereskedelmi tárgyalások folytak a csehszlovák és német megbízottak között. A tárgyalások megegyezéssel végződtek. Néhány kérdésben a jövőben még folytatják a megbeszéléseket.

A NEMZETISÉGI REFORMOK

Prágából jelentik: Több prágai lap megállapítja, hogy a csehszlovák kormány a szudétánémet párt képviselőivel folytatott legutóbbi tárgyalásai során sem közölte a német megbízottakkal, hogy a maga részéről miképpen képzei el a nemzetiségi reformokat és nem ismertet-

te a nemzetiségi statutum tervezetét sem, az elmúlt héten — a korábbi hivatalos közlés ellenére — nem került sor az egyesült magyar párt megbízottaival való tárgyalásra sem. A cseh sajtó elejtett közléseiből ki-vehető azonban, hogy a nemzetiségi reformokat Prágában miképp képze-lik el. Az első ezirányú javaslat a nyelvtörvény novellája lenne. Ezt követné a közigazgatási törvény módosítása, a harmadik lenne az elnemzetellenítés tilalmáról szóló törvényjavaslat és csak negyedsorban terjesztenék be a nemzetiségek jogainak aránylagos rendezéséről szóló törvényjavaslatot, amely a tulajdonképeni nemzetiségi statutum lenne.

Prágából jelentik: A Cseske Slovo ezeket írja: Ma már világos, hogy Henleinék arra számítanak, hogy Csehszlovákia enged a megfélemlí-

tésnek és eltűri területe megcsönki-tását. Amikor látták, hogy az Anschluss milyen gyerekekjáték volt, ez fokozta az érzéseket, hogy azok a dolgok, amikre számítottak, minden nehézség nélkül fognak bekövetkezni. Március 13-a utáni beszédek és magatartásuk ezt világosan igazolja. Ezért május 21-e olyan meglepetés volt számukra, amelyből csak lassan ócsudnak fel. Fülükben vattával és hályoggal a szemükön egyetlenegy rögeszmében éltek és eszükbe sem jutott számot vetni a csehszlovák nép gondolat- és érzésvilágával. Allamellenes hangulatukban az öncsalás olyan pszichózisában ringatták magukat, hogy az állami szervezet és a védelem minden erejét lebecsül-ték. A következmény nem lehetett más, mint ami a május 21-i megle-petés után történt.

A Dubrovnik melletti Lapad félszigeten tűz ütött ki

és elpusztította az Adria egyik legértékesebb erdőjét. A lángok 150.000 négyzetméter területen mindent elpusztítottak

Lapad félszigeten, az ugynevezett Velika Petyka nevű gyönyörű és értékes erdőszegben szombaton reggel tűz keletkezett. A tűz a nagy forróságban az észak szel segítségével vihángyorsan terjedt. Azonnal értesítették a tűzoltókat akik percek alatt meg is érkeztek, azonban a helyszínen belátták, hogy

tehetetlenek a tűzzel szemben. Segítségért kérték a helyőrség parancsnoka elrendelte, hogy a katonaság azonnal lásson a tűz oltásához. Csakhamar négyszáz katona dolgozott serényen a tűznél, de még ők is kevésnek bizonyultak s így

újabb háromszáz kikötőmun-kással emelték az oltók létszámát.

Az egyik katona súlyos sérülést szenvedett. Beszállították a kór-

házba, de életbenmaradásához nincs remény. Több kisebb sérülés történt még, a tüzet azonban nem lehetett elfoltni.

A tűzoltók minden igyekezetükkel oda iparkodtak, hogy legalább a tűz terjedését akadályozzák meg. A megfeszített munkának csak este nyolc óra felé lett meg az eredménye, akkor sikerült csak megakadályozni a tűz további terjedését. Az eddigi be-sz-lések szerint mintegy

150.000 négyzetméter gyönyörű erdő hamvadt el.

Ez az erdő egyike volt az Adria legértékesebb és legszebb erdőse-geinek. Miután a tüzet lokalizál-ták, pihenőre tértek az emberek, akik száma ezerre tehető. Csupa-korom, pörkölődés és kisebb égé-si sebek éktelenkedtek majd mind annyiok testén, a

tizenkétórás szakadatlan munka valamennyiüket kimerítette. Az oltás vezetői gondoskodtak róla, hogy örök maradjanak a helyszí-nen, mivel fennáll a veszély, hogy a lángok esetleg újra fellobognak.

Románia új közigazgatási beosztása

Bukarestből jelentik: Egy új román törvény Romániát 10 tartományra kívánja osztani. A tervezett háromszék vármegyét elszakítja az erdélyi me-gyékől és Bukaresthez csatolja. Emiatt Szentkereszthy Béla fő volt magyarpárti képviselő Gyárfás Elemér volt szenátorral együtt emékiratot nyújtott be a sércsés rendelkezéssel szemben a román belügyminisztérium-hoz. Ugyanakkor lépéseket tettek a kézdivásárhelyi katolikus magyar föld-mivesztelők ügyében. Az iskola mű-ködési jogát ugyanis a román mini-sterium június 17-én megvonta.

lenes acélek helyett ők szántásuk fel az ugart.

Repülőgépek helyett természetesen a griffmadarak használandók, de a szárnyak alatt külön bombatartó készülékek helyezendők el. Hajók, tengeralattjárók és általában mindenféle vízi jármű helyett a szelidített cethal használandó. Elöl ki kell venni három fogát, annak a helyé-be forgóajtót illeszteni, hogy az utasok kényelmesen járhasanak ki-be.

Politikában kiváló szolgálatot tesz a számár, amelynek már évezredek tapasztalata van a vezetésben. A Népszövetség tagjai csak az érdem-dus verebek lehetnek, akik csiripe-lésben kétségtelenül a rekordot tart-ják a föld minden teremtménye kö-zött. A genfi főintézmény népjóléti bizottsága csak lajkárokból állhat, de ha ebből az egzotikus állatból vé-letlenül nincs elegendő kéznél, ak-

kor megfelelnek az eddigi tagok is. Nem kell félni, hogy agilisabbak lesznek, mint az említett nemes lé-nyek.

Mind ezeknek a reformoknak irá-nyítására háromtagu agytrösztöt kell kinevezni. Az agytröszt tagjai per-sze csak megfontolt, idős ökrök le-hetnek. Es, hogy az agytröszt vélet-lenül a reformokban el ne siesse ma-gát, ellenőrzésére és általában a tempó diktálására két csigát kell felkérni.

Azok az emberek pedig, akik a re-formok következtében munkanélkü-liekké válnak, menjenek el Ameri-ka Idahó nevű államába és ott hó-dok képében jelentkezzenek. Fejen-ként négyszáz dinárt kapnak, azon-kívül szabad lakást. Táplálékukat is megtalálhatják, hiszen Idahó folyói halban gazdagok.

Tízezer dollár kártérítést kapott a szerelmes Varga Mária, mert lusta volt az amerikai postás

Budapestről jelentik: Kellemes és váratlan meglepetésben volt része tegnap délután Varga Simon magánzónának, aki az Erőd-uccában lakik és mielőtt mesterségét abbahagyta, jönevü hentes volt a második kerületben. A meglehetősen szegényes körülmények között élő öregúr testes küldeményt kapott leányától és a levélből egy

öt száz dollárra kiállított csekk került elő.

— Többször irtam már édesapámnak arról, hogy valaki elsikkasztja a leveleimet, melyek vőlegényemtől jönnek és hogy emiatt cleinte azt hittem, hogy elhagyott a derék Jim — így írja apjához intézett jelentését Varga Mária, később pedig megjegyzi levelében, hogy a félreértések elsimultak.

a levelek megkerültek

és most már semmi akadályja annak, hogy a magyar leány férjhezmenjen a »derék Jim«-hez, aki az atlantai helyi lap szerkesztője s egyben a város helyettes polgármestere is.

Az érdekes amerikai levélkaland előzményeképpen említésre méltó, hogy Varga Mária igen jönevü színésznő Amerikában, a magyar jötevény egyesületek szorgalmas, tevékeny tagja, sokezer dollár segély fűzhetően összegyűjtője. Két esztendővel ezelőtt, egy ugyancsak jötevényecélú estélyen ismerkedett meg az atlantai lap szerkesztőjével, aki a csudaszép leány iránt mélyszéges szerelemre gyulladt és egyremásra küldözgette szerelmesleveleit Cincinnatiába.

Ezeket a leveleket Varga Mária rendre meg is kapta, mindaddig, míg a város egyik kerületéből a másikba nem költözködött. Új lakásán az a meglepetés érte, hogy az újságíró levelei egyre ritkábban érkeztek, s bár Jim váltig erősítette, hogy szerelme nem csökkent, a magyar leány annyira elkéseredett a levelek elmaradása miatt, hogy

öngyilkosságot kísérelt meg.

Mintegy négy hónap óta aztán teljesen elmaradtak Jim Huxley levelei. Ez a körülmény pontot tett az ismeretség végére. Varga Mária vagy hat héttel ezelőtt megírta utolsó sorait imádójához és megható szavakkal örökre elbucszott tőle. Megemlítette a szakítás okát is.

Az amerikai újságíró szeme csak akkor nyílt ki. Elhatározta, hogy a tízezer dolláros kártérítési perrel súlyosított szakítást nem hagyja magán száradni. Amerikában ugyan az szokás az, hogy a menyasszonyok, akiket vőlegényük faképnél hagyott, kártérítésért perelnek és azt rendszerint meg is kapják.

Jim Huxley részén volt nem kiemelte sem idejét, sem pénzét, továbbra is megírta szerelmes leveleit, mintha semmi sem történt volna. A leveleket barátjával adatta fel, ő maga pedig átutazott Cincinnatiába, de nem mutatkozott a lány elé, ellenben

magánnyomozást kezdett az illetékes postahivatalnál.

Nyomon követte saját leveleit mindenfelé. S így jutott el a kézbesítőhöz, aki ahelyett, hogy jóformán

mindennap felmászott volna annak a háznak ötödik emeletére, amelyben Varga Mária lakik, a neki címzett leveleket a közeli református templom ugynevezett felajánló levélperselyébe dobta be. A házban ugyanis elromlott a lift, a postás tehát úgy vélte, ha majd a szekrény-

két kiürítik a papok, feltétlenül kézbesítik Varga Mariának a leveleket és soha senki sem fogja megtudni, hogy a lusta kézbesítő nem teljesítette kötelességét.

A felajánlási leveleket ugyanis csak azzal a feltétellel adják ki, hogy azok írójáról és a levél tartalmáról sohasem történik említés.

Tizenhét levelet szedtetett ki a detektívekkel a szerelmes újságíró.

aki ezekután megjelent Varga Mariánál és bebizonyította teljes ártatlanságát. A »felek« azonnal kibékültek és a tízezer dolláros kártérítési

Az ausztriai helyzet

Az osztrák nemzeti szocialisták Bűrckel visszahívását követelik

Londonból jelentik: A Daily Telegraph berlini értesülése szerint az osztrák légio nyolc tagu küldöttsége kihallgatásra jelentkezett Hitler kancellárnál. Hitler távollétében a küldöttséget a kancellári hivatal egyik magasrangú tisztviselője fogadta. A küldöttség tagjai kijelentették, hogy mindenképpen beszélni szeretnének Hitlerrel és amennyiben a kancellár nem megy Bécsbe, a küldöttség Berchtesgadenben keresi fel. A légio legfontosabb követelése Bűrckel birodalmi biztos visszarendelése Ausztriából és ezt a követelésüket az osztrák nemzeti szocialisták nevében kívánják Hitler elé terjeszteni.

A lap ehhez a következő megjegyzést fűzi: Londonban már néhány het óta tudják, hogy Ausztriában nagy a felháborodás és hogy Bűrckel nem ura a helyzetnek. Ez az oka annak, hogy Bűrckel nemrég Berchtesgadenbe utazott, ahol Hitlerrel és Hessel tárgyal.

Ötszörös gyilkosság -

egy gyermek iránti rajongásból

Newyorkból jelentik: Honoluluban példátlanul izgalmas és lélektani rejtélyekből bővelkedő bűnper tartja izgalomban a telepeseket és a benszülőtteket. A bűnper vádlottja egy Maria Sikyn nevű keresztény néger nő, akit

ötrendbeli gyilkosság miatt halálra ítélték.

A bűnper tárgyalása során egészen szokatlan tényállás bontakozott ki. Egy cukorültetvényen, ahol négerék és kínaiak dolgoztak, az egyik munkás feleségének gyereke született. A gyereket Umbe névre keresztelték el s a színes poronty rövidesen kedvence lett az ültetvény munkásainak. Az emberek vetekedtek az apróság kegyelvéért és

valósággal boldogságnak számított, ha a csecsemő egyiket vagy másikat barátságos gögicselésével kitüntette.

A gyermek rajongói közül különösen kitűnt Maria Sikyn, aki szenvedélyes ragaszkodással egyenesen maga ellen ingerelte a cukorültetvény többi feltékeny munkását.

Ezek után történt, hogy az egyik reggelen

egy munkásházaspárt holtan találtak a házban.

A nyomozás semmit sem tudott megállapítani és a boncolás sem derítette ki a halál okát. A rendőrvos csak annyit állapított meg, hogy a halál mérgezőszerű tünetek kö-

zött állott be. A nyomozás tehát befejeződött, de néhány héttel később

ismét egy munkás halt meg a telepen hasonló körülmények között.

A nyomozás ezután is ugyanolyan eredménytelen volt, mint az első esetben. Ekkor azonban már páni rémület tört ki a telep munkásai között, akik babonás félelemmel beszéltek a rejtélyes halálesetekről. A néhez helyzetet betetőzte, amikor röviddel később az előző esetekhez hasonlóan

egy reggel házukban halva találták a kis Umbe szüleit.

A gyanu ekkor már Maria Sikynre terelődött. Tagadott, de a rendőrség ezután a vallatásnak egész különös módszerét alkalmazta sikerrel. Egyes cellába zárták a néger nőt és azt mondták neki, hogy a kis Umbe halálosan beteg. Ha bevallja, hogy mi az igazság az öt rejtélyes haláleset körül, akkor láthatja a gyermekét.

Maria Sikyn órákig tartó idegroham után megtört és vallott. Bevallotta, hogy a gyermek szüleit és még három embert, akikhez a gyermek legjobban vonzódott, megmérgezte.

hogy a gyermek szeretetét kizárólag önmaga számára biztosítsa.

Olyan határtalan rajongást érzett a gyermek iránt, hogy mindenre képes lett volna, akár az egész telepet is kiirtotta volna, hogy végül a gyermek csak az övé maradjon.

pert most már a posta ellen tették folyamatba. Ez az intézmény pedig tárgyalás nélkül kifizette a pénzt, melyből ötszáz dollárt azonnal átutalt szegény sorban élő apjának a magyar-amerikai színésznő, Varga Mária nevével most tele vannak az amerikai lapok, az

esküvő is megtörtént

és a cincinai postások álltak sorfalat a templomkapuban. Hogy társukkal mi történt, el lehet képzelni. Rögtön menesztették és a rendőrség letartóztatta, mert odaát nincs nagyobb bűn, mint amit a lusta kézbesítő elkövetett.

A bíróság rendkívül izgalmas tárgyalás után

halálra ítélte a mániákus néger nőt.

A bűnper tárgyalása hihetetlen izgalomban tartja a gazdag szigeteket, amelyet különösen amerikai milliomosok látogatnak nagy számban az években ebben a szakában.

Megnősült

Amerika leggazdagabb fiatalembere

Az utolsó perzig titokban tartották az esküvőt

Newyorkból jelentik: Romantikus szerelmi történet áll most Amerika érdeklődésének középpontjában: váratlanul megnősült az újvilág leggazdagabb fiatalembere. Alfred Gwinne Vanderbilt a házassági regény hőse 25 éves korában olthatatlan szerelemre lobbant egy amerikai spanyol szenyorita iránt. A boldog nő, aki meghódította a világ egyik legjobb partiját, Manuela Hudson

23 éves kreol szépség,

akivel Vanderbilt egy lövésznyen ismerkedett meg. A fiatal milliomos hosszú ideig udvarolt a leánynak — a legnagyobb titokban. Vanderbilt szerelméről még a legközelebb álló barátai sem tudtak, sőt az esküvő is a legnagyobb titokban, a vőlegény édesanyjának kastélyában folyt le. A szertartást minden pompa nélkül tartották meg. Alig volt néhány ember a kastélyban a nevezetes aktusnál.

Vanderbilt husz millió dollár fölért rendelkezik.

Ebből eddig tíz milliót utaltak ki számára és további tíz esztendőn belül folyósítják számára a horribilis vagyion másik felét. Ezek a számok azt bizonyítják, hogy a szép Manuela Hudson jól ment férjhez!

Az amerikai flapperek most szomorú sóhajjal törlik ki Alfred Vanderbilt nevét a »jó partiremények« noteszából!...

A Pen-klubok prágai értekezlete

Prágából jelentik: A Pen-klubok 8. világerőkezlete vasárnap kezdődött Prágában. Az értekezletre Nagybritanniából 27, Franciaországból 22, Jugoszláviából 33, Bulgáriából 17, Lengyelországból 13, Belgiumból pedig 10 résztvevő érkezett Prágába. Az értekezlet a világirodalom hatalmas segerszemléje. Jelen van többek között Romain, H. G. Wels, Cremieux és más ismert írók.

Ismét Budapestre akar utazni Sikowszky,

Al Capone alvezére, hogy pesti kozmetikussal kezeltesse magát

Budapestről jelentik: Amerika világhírű gangsztere, az egyik dunaparti szálló két évvel ezelőtti előkelő vendége, Alexander Sikowszky újra hallat magáról. Budapestre akar jönni, Magyarországon szeretné kipihenni az utolsó esztendő izalmát.

Az amerikai gangszternek azonban kevés reménye van arra, hogy Magyarországra beutazási engedélyt kapjon és így nem ismerkedhetünk meg azzal az új emberrel, aki Alexander Newborn spanyol állampolgárként járt el a párizsi hatóságoknál, hogy Budapestre való beutazási engedélyt kérjen.

Alexander Sikowszky Párizsban már új néven szerepelt. A névváltoztatással együtt ujarcu ember is került ki a párizsi kozmetikai klinikáról, ahol

Al Capone első munkatársa megoperáltatta jelegzetesen elálló füleit, ráncait felvarratta és pergamenszerű arcáról eltüntette a gangszterharokban szerzett hegeket.

Párizsban azonban nem maradt sokáig titokban Newborn spanyol állampolgár személye. Csakhamar fölfedezték az új arcba »öltöztetett« embert, kinyomozták előéletét és ez a priusz újabb igen érdekes adatokat adott az amerikai gangszter-alkirály életrajzához.

Kiderült, hogy 1892-ben született Radonisban, Lengyelországban. Hét testvérén kívül apja és anyja éltek a földszintes kis viskóban, amelynek fülledt levegőjét nem bírta soká a kis Alexander.

hatéves korában szökött meg hazulról. Utlevél nélkül, vonatról vonatra szökdösve került el Hamburgba, ahol hajóra szállt és az Újvilágban próbált szerencsét.

Alexander Sikowszky, ha úgy tesszük, Kid Tiger (amerikai beceneve) huszéves korában tanult meg írni és olvasni, de az élet iskoláját már hamar kijárta. Tízéves korában ebből vizsgát is tett.

Egy olasz és egy francia barátjával betörték a rendőrség raktárába, ahol elkobzott viskit őriztek.

A szeszcsillag könnyen eladták és a három kis szövevényes egyszerre ezer dollár birtokába jutott. Ettől kezdve

Sikowszky és az olasz mindig együtt dolgozott, elhatározták, hogy »szeszkereskedők« lesznek.

A kitartó és hűséges barát, a jó üzleti érzékű olasz nem volt más, mint a gangsztervezérek királya, később

Amerika elsőszáma közellensége: Al Capone.

A gangszterkirály kedvence alvezére Kid Tiger volt, aki Al Caponeval együtt Amerikában hatalmas vagyona tett szert. 1933-ban, amikor Amerikában az alkoholtilalmat megszüntették, értelmetlennek találta a további amerikai tartózkodást és Európába utazott, hogy élvezze százmillió svájci frankos vagyonát. Európai körútján Alexander Si-

kowszky nem találta meg azt a nyugalmat, amelyre számított. A párizsi rendőrség csakhamar kiadta az utját. Zürichben sem talált kedvező fogadtatásra, ahonnan egyenesen Bukarestbe utazott, majd amikor ott közölték vele, hogy nem számíthat szívélyes vendéglátásra,

Budapest felé vette az utját.

A magyar fővárosban Kid Tiger, a híres gangszter »leégett«. Kártyán vesztette el a pénzét, a budapesti

kártyások »zöldfülünek« tartották. Al Capone segédjét szabályszerűen kifosztották a kártyabarlangokban.

Sikowszky azonban ugylátszik nem neheztelt meg ezért a budapestiekre. Most, hogy arcát »átszabatta«,

egy budapesti kozmetikussal keresett összeköttetést, aziránt érdeklődve, hogy hajlandó lenne-e a műtét okozta hegeket kozmetikai uton eltávolítani.

Az Erzsébet-köruti kozmetikai intézet tulajdonosnője csakhamar megadta a választ a volt gangszter-alkirálynak, aki levelében megköszönte az előzékenységet és biztosította a szépségügyi intézet főnökénél, hogy ha beutazási engedélyre meglesz budapesti pihenője alatt mindennapos vendége lesz műintézetének.

Amerika megépíti a világ legnagyobb csillagvizsgálóját

A fényexptesszen 8 perc alatt a napba lehet jutni

Amerikában a Maunt Wilson csillagvizsgálóban felállított száz hüvelyk nyílású, vagyis két és fél méter átmérőjű tükör teleszkopnak köszönhetjük, hogy ma

több mint százmilliárd csillagról tudunk.

Ha az ember a szabad természetet járja éjszaka és elkezd olvasni ezeket a ragyogó égitesteket, körülbelül háromezerig jut el, mert többet szabad szemmel nem tud rögzíteni. A Maunt Wilson csillagvizsgálónak köszönhetjük még azt is, hogy ma sok kérdésre feleletet is kapunk. Így többek között meg tudjuk mondani, hogy milyen távol vannak ezek az égitestek a földtől, van-e élet ezeken a bolygókon, mennyi az élettartamuk és hogyan keletkeztek.

A csillagok földtől való távolságát a fény sebességével mérjük, amely a mindenség leggyorsabb mozgása. A fény másodpercenként háromszázezer kilométer utat tesz meg, vagyis hétszer megkerüli egy másodperc alatt a földünket. Ha fény szárnyain repülnénk tova a világűrben, akkor

percenként 18 millió, óránként 1100 millió kilométeres sebességgel a nap háborgó poklát körülbelül nyolc perc alatt érünk el.

Ha azonban a legközelebbi állócsillagot, az Alpha Centaurit akarnánk felkeresni, akkor

50 ezer évig kellene a fényexpresszen ülni.

Három hónappal az Anschluss után Bécsben

Lehet mindent kapni

Bécsből jelentik: Aki ma Bécsbe érkezik, alig ismerne rá az egykori osztrák fővárosra. Bár még ott állanak az uccasarkokon a régi rendőrök, régi egyenruhájukban, amelyről már az uralomváltozáskor felkerült horogkeresztes karszalag is eltűnt és helyét egy zöldszínű himzett embléma foglalja el a német ál-

A vizsgálatok azt mutatják, hogy ma is születnek új csillagok. A halálzási arányszám azonban jóval felülmulja a születések arányszámát a mindenségben. A napunk például néhány száz milliárd tonnával nyom kevesebbet ma, mint nyomott tegnap ugyanebben az órában. Egy közönséges 40 wattos izzólámpának 70.000 évig kellene sugározni állandó energiatáplálással, hogy egyetlen gramm mennyiségű energiát szétsugározzon.

A nap egy másodperc alatt felületéről 4 millió tonnányi megdöbentően nagy energiát sugároz el.

Azonban ennek a nagy energiának csak egy kis töredéke esik a földre, naponta körülbelül 100 tonna. Mivel a nap erőforrásait ilyen könnyelműen szétszórja, lassanként el fog halni. Még sok kérdésre szeretnénk feleletet kapni, erre talán a közeljövőben építendő és 200 hüvelyk, vagyis

5 méter átmérőjű teleszkóp lesz a segítségünkre.

Ez az eszköz az eddig ismert legnagyobb csillagvizsgálókat tízszer fogja felülmúlni, vagyis tízszer akkora fényerővel fogja végigsöpörni az égboltot. Ez lehetővé teszi majd, hogy az eddig elérhetetlen területeket is kikutathatjuk és a földön kívül lehetséges életre is feleletet fog adni. Talán ez az eszköz fogja felderíteni a mélységes titkot: az ember eredetét, lényét és rendeltetését.

a könyvesboltokban és trafikokban pedig a legkülönbözőbb formátumokban és kivitelben várják a vevőket Hitler mellett Göring, Göbbels és Hess vezérhelyettes fotográfiái is. Harmadik Birodalom annyira népszerű vezéralakjairól; kis noteszzerű albumba foglalt képsorozat ez, amely megpörgetve filmillúzióját kelti. »A Führer beszél«, »A Führer köszön«, »Göbbels beszél« az egyes füzetek címe amelyek egy már régen ismert kis technikai játékot elevenítenek fel.

A kirakatokban ott látható a családja regisztrálására szolgáló ugynevezett Ahnenpass is, a származási törvények rendeleteinek megfelelően 31, illetőleg 63 ós. Születési és házassági okmányainak összegyűjtésére. Három márkába kerül a legolcsóbb kivitelben, bőrkötésben ennek duplájába. Kaphatók azonkívül előnyomott blanketták is, egyházi, illetőleg állami anyakönyvi hivatalokhoz intézendő kérelem céljaira, az ősök származási adatainak igazolása céljából. Ezek már jóval olcsóbbak, tizdarabonként 30 pfennig az áruk.

Husvétkor és pünkösdkor igen sok németországi látogatója volt Bécsnek, most azonban megesapant kis-sé a régi birodalomból érkező vendégek száma. Ennek oka talán abban keresendő, hogy

még mindig vannak gazdasági korlátozások a Harmadik Birodalom és Ausztria között.

Hézag és ingatlant például október 1-ig még engedéllyel sem vásárolhatnak német állampolgárok Ausztriában. A németországi iparcikkek beszállítása is még erős korlátozásoknak van alávetve az osztrák ipar és kereskedelem védelme érdekében. Így például Ausztriát rádiókészülékekkel még a jövő szezomban is az osztrák rádióipar fogja ellátni, a német gyárak hír szerint még nem exportálhatnak rádiókat Ausztriába. Az üzletek és vállalatok arizálása továbbra is serényen folyik, természetesen csak az illetékes birodalmi hivatal engedélyével vihető keresztül.

A vételár összegét szakértő bizottság határozza meg.

az ezáltal megszabott árat köteles a vevő a nemárja üzlettulajdonosnak kifizetni.

Élelmiszerekben egyáltalán nincs hiány.

minden kapható még a sokat emlegetett haboskáv és teavaj is ugyszintén fehérsütemény korlátlan mennyiségben. Az árak természetesen jelentékenyen magasabbak, mint nálunk.

Az új rezsim ujtásai közé tartozik a kisszakasz Bécsben hét pfennigért árulják a trafikokban a kis-szakaszokat, amelyek az eddigi tizgarasos ércpénzt vannak hivatva pótolni.

A közlekedési tempója egyébként az első napok szédítő sebességéhez viszonyítva erősen csökkent. Ebben mindenesetre nagy része van Hitler birodalmi kancellár levelének, amelyet a nemzeti szocialista autócsapat vezetőihez, Hühnleinhez intézett és a rendkívüli gyakori autóbalesetek miatt őt

sürgős intézkedésre utasítja.

A Führer Hühnleinhez intézett levele azonnal megtette hatását. Az autóbusszofőröket új vizsgának vetik alá a közeljövőben, mely rendkívül körülmenyes pszichotechnikai próbákból és szakértelmüknek rendkívüli szigorú felülbíralásából fog állni.

A kirakatokban mindenütt a Führer arcképe,

Rein István

Irország első elnökének ünnepélyes beiktatása

Dublinből jelentik: A független Irország (Eire) első elnökét, dr. Hyde't szombaton iktatták be méltóságában nagy ünnepélyességgel. Az ünnepségek a Szent Patrik székelyházban tartott ünnepi istentisztelettel kezdődtek, majd az új elnök a kormány tagjaival együtt a pompásan felkészített utcákon a dublini várba vonult, ahol az elnök a kormány, a magas bírói méltóságok, az államtanács és a dip-

lomáciai testület jelenlétében aláírta a hivatalos nyilatkozatot és átvette az aranypecsétet. Ebben a pillanatban elődördültek a dublini városháza előtt felállított ágyúk és a város különböző részein elhelyezett zenekarok az új himnuszot játszották. A szertartáson az ősi gael nyelvet használták. Az ünnepség után Hyde dr. elnök megkoszorúzza az 1916 évi zendülésnél elesett ir szabadsághősök emlékművét.

A pilóták halálos betegsége - a nátha

Új tudományág: a repülőgyógyászat

Warnemündéből jelentik: A technika fejlődésével új tudományosság van megszületőben: a repülő-gyógyászat. Ki gondolta volna, hogy a repülés, mint olyan, az orvostudományt is foglalkoztatni fogja? Warnemündében most összegyűlt egy csomó orvosprofesszor, akik sorozatos előadásokban számoltak be a légi közlekedéssel kapcsolatos orvosi megfigyelésekről. Kiderült, ezekből az előadásokból, hogy az emberi szellem terméke, a gép, majdnem százszázalékosan tökéletes és a katasztrófát az esetek túlnyomó részében nem az okozza, hogy a gép — hanem az, hogy

szabályozódik, vagyis önmagától pręseli ki, vagy süríti be a levegőt ahogy az szükséges, hogy a légzés minden egyenletesen maradjon.

Nagyon érdekes volt amiről dr. Lottik tartott előadást. Ő ugyanis hosszas vizsgálat után megállapította, hogy

a mérsékelt alkohol- és dohányfogyasztás egyáltalában nem veszélyes a pilótára nézve és nem teszi életveszélyessé a repülőgép vezetését.

Ellenben halálos veszedelemnek van kitéve úgy a pilóta, mint a repülőgép utasai, ha a vezető nem aludta ki eléggé magát. Akár sportszerű teljesítményről, akár közönséges utazásról van szó, a legelső feltétel, hogy a pilóta alaposan aludja ki magát.

Az alkohollal és nikotinnal is nagyobb veszély az álmos pilóta,

mert nem tudja koncentrálni megfigyelőképességét.

A NÁTHA SZEREPE A REPÜLÉSNEK

A legveszedelmesebb és életveszélyesebb betegség azonban, amint azt Frenzel tanár megállapította, ha a pilóta — náthás. Amíg a földönjáró embernél a nátha, vagyis a nyálkahártyák megduzzadása egyáltalában nem jár különösebb életveszedelemmel, pilótánál annál inkább. Ha ugyanis az orr nyálkahártyái meg vannak duzzadva és ezzel az orr eldugul, a dobhártya és az eldugult orr közötti légterben a nagy magasságban rettenetes fájdalom tud keletkezni, vérzés állhat be, úgyhogy a földön egyszerű és ártalmatlan nátha a magasban arra vezethet, hogy

a pilóta elájul, elveszti gépe fölött az uralmát.

A nagy nyomáskülönbség következtében ilyenkor a fájékozódóképesség céljait szolgáló hallócsontocskák működésében teljes zavar állhat be és a legtöbbször a dobhártya is beszakadhat. A professzor mindenesetre gyógymódszert dolgozott ki arra nézve is, hogy mit csináljon a pilóta, milyen módon vegyen lélegzetet, ha fenn a magasban tör ki rajta a nátha. Egy kis szerkezet segítségével történik ez, amelyet a tanár szerint minden pilótának állandóan magával kell vinnie, a használatot pedig még a földön kell begyakorolnia, egészséges korában.

Ezek az előadások valóban egy új tudományágról számolnak be.

Kiegészítették a szubotícai Magyar Olvasókör tisztíkarát

A közgyűlés zavaró incidens nélkül felt el

Szubotícaról jelentik: Tegnap délelőtt tíz órai kezdettel tartotta közgyűlését a szubotícai Magyar Olvasókör, mintegy háromszáz tag részvételével. Nojcsék Geza elnök üdvözölte megnyitóbeszédében a megjelenteket, majd dr. Strelitzky Dénes ügyvezető elnök

mindenre kiterjedő részletes és nagyszabású beszédben ismertette az Olvasókör vezetőségének múltévi működését.

A jelentéshez elsőnek dr. Veréb Gyula ügyvéd szöit hozzá. Élesen bírálta a jelentést, egyben a kör vezetőségének multesztendei működését. Veréb dr. beszéde közben élénk és viharos közbeszólások hangzottak el úgy a jelenlegi vezetőség hívei, mint ellenzéke részéről.

Dr. Nagy Iván

összefogásra szólította fel a jelenlévőket és kérte, hogy türelemmel hallgassák meg egymás beszédét.

Dr. Pataki Antal a jelentés elfogadása mellett szólalt fel, beszéde közben újból viharossá vált a hangulat. Igen érdekes beszédet mondott Jánosi Béla, majd felszólalt

dr. Szölösi József, Schwalb Miklós, Mácskovics Benedek.

Az elnök ezután szavazásra bocsátotta a jelentést. A választásnál csupán az elnökség listája szerepelt, mert az ellenzék nem állított listát.

Az elnökség indítványa 110:43 arányban győzött.

Ezzel megadták a felmentvényt a vezetőségnek, majd Kovács Andor a pénztárosi jelentést terjesztette elő. Négy tisztséget töltöttek be a gyűlésen, mindanegy tisztség lemondás folytán üresedett meg. Dr. Strelitzky Dénes ügyvezető elnök helyébe dr. Prokesch Mihályt választották, Horák Kálmán főtitkár helyébe dr. Kovács Károly ügyvédet, titkárrá dr. Emrich Károly ügyvédet választották, könyvtárossá pedig Papp Gyulát.

Ezután a közgyűlés

köszönetet szavazott dr. Strelitzky Dénesnek az Olvasókör érdekében kifejtett működéséért.

Strelitzky dr. a legnehezebb időkben állott a Népkör, majd az Olvasókör élén és rendkívül értékes munkát fejtett ki a kör javára és felvirágoztatására.

Treviranust, a Brüning-kormány volt miniszterét megfosztották német állampolgárságától

Berlinből jelentik: A német hivatalos lap ismét 74 olyan személy névsorát közli, akiket a birodalmi belügyminiszter megfosztott német állampolgárságuktól. Köztük a legismertebb személyiség

Cottfried Treviranus, aki a Brüning-kormány közlekedési minisztere volt.

Treviranus tengerésztiszt volt és mint ilyen harcolta végig a világháborút. A háború szerencsétlen befejezése után belépett a német nemzeti pártba és 1924-ben ennek a pártnak a képviselőjében beválasztották a birodalmi gyűlésbe. A Hugenberg-pártban beállott szakadás után Treviranus a konzervatív egyesüléshez csatlakozott.

Akkoriban általános volt az a meggyőződés, hogy

Hindenburg nagyon hallgat Treviranus szavára

és főleg Treviranus befolyásának tulajdonították, hogy Hindenburg birodalmi elnök dr. Brüning cent-rumpárti képviselőt nevezte ki birodalmi kancellárnak. Treviranus a Brüning-kabinetben vezető szerepet játszott és a kancellár teljes bizalmát élvezte.

A Brüning-kormány bukása után nyíltan és

élesen szembe fordult a nemzeti szocialistákkal.

1934 június 30-án elmenekült Németországból s hír szerint kis

hija volt, hogy a menekülés közben nem került a nemzeti szocialista rohamosztagosok kezébe. Treviranus, akit most megfosztottak állampolgárságától, Angliában él.

A bűnjel a tárgyaláson megölte az ügyészt

Varsóból jelentik. A Gorlice közelében lévő Jaslo városka törvényszékén tragikus baleset történt tegnap. A bíróság egy utcai rabló ügyét tárgyalta s az ügyész tárgyalás közben megtekintette

a bűnjelként beszolgáltatott revolvert,

amelyet a rablónál találtak. A fegyver egyszerre csak elsült, a golyó az ügyész szívébe furódott és azonnal megölte.

LEJEGYEZTEK A MAGYAR BELSŐ KÖLCSÖN ELSŐ RÉSZLETÉT

A »8 Órai Újság« jelentése szerint a magyar belső kölcsön első részletének, 125 millió pengőnek a kibocsátása július elsején történik meg. A 125 milliót már teljesen lejegyezték, úgyhogy a nagy közönséghez történő felhívásra az első részletnél nem is lesz szükség.

VASÁLARCOS HALAT FOGTAK KI A TENGERBŐL:

E csodás halfogás mindent megmagyaráz

Őket is elfogta a fegyverkezés lán.

SANYARU VENDEL

Már az ujjlenyomatot is hamisítják?

Egy hétköznapi indult és látszólag jelentéktelen angol rendőrbíróválasztás tárgyalás zajlott le a napokban, amely esetleg fontos következményekkel járhat az egész világon kialakult nyomozási rendszer tekintetében. Egy Pearce nevű ember volt a vádlott, akit azzal vádoltak, hogy betörést követett el Croydonban egy tenniszklub helyiségében.

Bizonyítékul szolgált ellene az az ujjlenyomat, amelyet a klubhelyiségben az egyik üvegen találtak és amely kétségtelenül Pearcetől származott. A vádlott a tárgyaláson meglepetésszerűen azzal a védekezéssel állt elő, hogy az ujjlenyomat egyáltalán nem bizonyíték, aminek igazolására előhívott a zsebéből valami viaszszzerű masszát, azzal — természetesen az elnök engedélyével — ujjlenyomatot vett az egyik börtöntisztviselőtől, majd oly tökéletesen reprodukálta ezt az ujjlenyomatot a tárgyalóterem ablaküvegén, hogy senkinek sem jutott volna eszébe feltételezni, hogy a lenyomat nem közvetlenül a börtöntisztviselőtől származik.

A meglepő és meggyőző erejű kísérlet után a bíróság kénytelen volt az egyébként tagadásban lévő vádlottat további bizonyítékok híján felmenteni, amíg Pearce állítását a büntetőrendőrség egyszerűen fantasztikusnak bélyegezte. A Scotland Yard egyik magasrangú tisztviselője kijelentette, hogy a rendőrség több mint ötszáz esetben nyomozta ki különböző büntetőeljárások tetteit az ujjlenyomatok segítségével és még egyetlen esetben sem fordult elő tévedés.

Trilla és knock out! Boxpárba a fürdőszobában - Éva-kosztümben

Londonból jelentik: Az angol főváros egyik kertjében történt, hogy egy betörő, kilesve az alkalmas pillanatot, amikor mindenki eltávozott, behatolt egy villába. Bár úgy tudta, hogy senki sincs otthon, mégis nesztelenül végezte munkáját. A nagy csendben egyszerre csak vízszobánál hallott a fürdőszoba felől. Az első pillanatban összerendezte és már menekülni akart gazdag szákmányával, amikor ugyancsak a fürdőszobában felcsendült egy

trillázó női hang.

A betörő egyszerre visszanyerte bátorságát és úgy határozott, hogy a hölgnél, aki bizonyára Éva-kosztümben lubickol, látogatást tesz. Benyitott a fürdőszobába és —

ez lett a veszte.

A feltűnően szép és fiatal hölgy — igazi sportlady — nagyon járatos lehetett az ökölvívás művészetében, mert azonnal nekierőlt az indiszkrét »gentleman«-nek. A

»fehér bombázó« és a sötét csirkefogó között szabályos boxpárba keletkezett, melynek során a fürdőkád hajjaiból kikelt Vénusz egy jól irányzott horogütéssel a fürdőkádba buktatta a betörőt,

majd gyorsan rázárta a fürdőszoba ajtaját és felcsengette a rendőrséget.

A kíváncsi természetű betörő most 18 havi fogházzal és 18 botütéssel lakol gáláns hajlamaiért.

— Menyasszonyi ruhában követte férjét a halálba egy gazdag hindu asszony. Diwan Ajit Singh, dúsgazdag jhansii (India) földesur halálosan megbetegedett. Felesége, amikor az orvosoktól értesült, hogy férje menthetetlen, kijelentette, hogy házassági fogadalma értelmében a halál sem választhatja el férjétől és meg fogja őt előzni a túlvilágon. Felöltötte menyasszonyi ruháját, felvette valamennyi ékszerét, megcsókolta csecsemő gyermekét, majd a házastársi engedelmisség jeléül mélyen meghajolt férje előtt, lábát megérintette kezével és utána szívenlőtte magát. A férj odakuszott holttestéhez és ott élettelenül összeszereskedt. A két holttestet közös máglyán hamvasztották el.

Tanulmányi kirándulás után
»Nézd, anyuka, ki mindent hoztunk haza!«

Uj tisztikart választott a szubotícai alszövetség

A NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK HIÁNYA MIATT CSÜKKEN A FUTBALLSPORT NIVÓJA

A szubotícai labdarúgó alszövetség tegnap tartotta ezidei rendes évi közgyűlését. A közgyűlésre az alszövetség ötvennyolc taggyűlése részéről csupán a Bácska, a Bunyevác és a Szentai Merkur nem küldte el képviselőjét. Dr. Ludaics Milos elnök megnyitó beszéde után Szegedinszki Nesztor főtitkár számolt le az alszövetség egyesítendő működéséről. Beszédében hangsúlyozta, hogy

az alszövetség egyesületei nélkülül a nemzetközi kapcsolatok, s ez az oka a futballsport nivója romlásának.

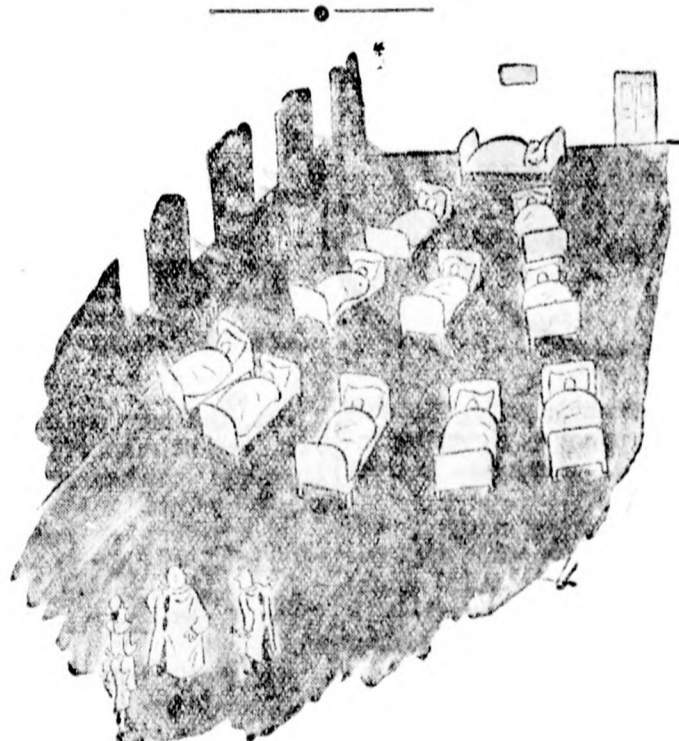
A pénztáros jelentéséből kitűnt, hogy az alszövetségnek tizenháromezer dinár készpénze van.

A jelentésekhez csupán Berlekovics Sándor apatini kiküldött szoltá hozza az alszövetség néhány fegyelmi büntetését és egyéb intézkedését kifogásolta. A közgyűlés ezután meg-

adta a felmentvényt, majd az alábbi új tisztikart választotta:

Elnök: Dolyanin Sztipán, alelnökök: Szele Máttyás és Schwartz János, főtitkár: Szegedinszki Nesztor, titkárok: Feisz Antun és Révész Mihály, pénztárosok Mészáros Andor és Fuchs János. Az igazgatótanács tagjai: Dr. Polyakovics (Zrinyszki, Szubotíca), Rackov (ZsAK), Czelecz (Sport), Mezei (SzAND), Zsivanov (Radnicski), Lulics (SzMTC), Dr. Nikovics (Bacsei Gragyanszki), Martus (Szentai AK), Krsztovics (Szombori Sport), Ivanov (Knezseváci Obilics), Aradszki (Szentai Jugoszlóven), Fraenkel (Crvenkai SK.), a felügyelő bizottság tagjai: Vermes, Berger és Freund (valamennyi Szubotíca).

A választások eredményének kihirdetése után Dolyanin Sztipán újonnan megválasztott elnök köszönte meg a bizalmat, s ezzel befejeződött a közgyűlés.

Vidéki kórház a helyi riválisok futballmérkőzése után

Rövid sport hírek

Pozzót, a világbajnok olasz csapat kapitányát az olasz király és császár a legnagyobb olasz sportkitüntetéssel, a sport Érdemcsillaggal tüntette ki. Mussolini olasz miniszterelnök egyébként szerdán kihallgatáson fogadja a világbajnok olasz csapatot.

Közkegyelmet kapnak az amatőr-szabályok ellen vétett magyar sportemberek. Az amnesztiát Horthy Miklós kormányzó 70. születésnapja alkalmából hirdetik ki.

Csak nyolc csapat vesz részt jövőben a világbajnoki futballtorna döntőjében, illetve nyolc csapatot hívnak meg a döntőmérkőzéseket rendező országba. Az idén mint ismeretes tízenhat csapat volt Franciaországban,

de a FIFA tulságosan nagyra találta a költségeket, amelyekkel egy-egy tengerentúli csapatot esetleg egy mérkőzésért elhozattak. A legközelebbi világbajnokságot 1942-ben rendezik Németországban, vagy Braziliában.

Nemzetközi öttusamérkőzést rendez a magyar honvédség Budapesten július 5-9 között. A küzdelemben Svédország, Lengyelország és Magyarország legkiválóbb katonatitkárai vesznek részt.

A magyar atléták kitűnő formában vannak. A szombati atlétikai versenyen Iglói 1:54.3 perces idővel nyerte a 800 méteres síkfutást, Kovács 10.5 másodperccel a száz métert, Kulitzky 47.50 méterrel a diszkoszvetést, Zsuffka 390 centiméterrel a rudugrást, Simon 14:51.2 perces idővel az 5000 méteres síkfutást.

Ünnepi cserkész-táborozás Szomborban

A Dunabánsági Cserkészkerület kötelékébe tartozó cserkészek f. évi június hó 28-án és 29-én ünnepi táborozást rendeznek Szomborban a Sikara erdőben. A Dunabánsági cserkészkerület cserkészei a szombori csapat 15 éves fennállását ünneplik meg ezen a két napon.

A cserkészek a két napi táborozással kapcsolatosan széleskörű propagandát fejtenek ki a cserkészmozgatom népszerűsítése céljából és

készséggel látják vendégül a közönséget a táborozás ideje alatt megtartandó ünnepeknél.

A két cserkésznap programja a következő: Június 28-án reggel 9 órakor a vezetőség tagjai felülvizsgálják a tábort, amelyet a beérkező cserkészek előtte való nap építettek fel. Dél előtt 11 órakor ünnepélyes megnyitása a vonulás a városban, délután 4 órakor a tábor ünnepélyes megnyitása a nagyközönség részére, a tábor megnyitó ünnepélyén mindenki részt vehet és a közönség megtekintheti a tábort, a sátrakat, azok belső felszerelését, a tábori konyhákat. Miután minden csapat maga gondoskodik asaját élelmezéséről, módjában áll a közönségnek meggyőződni arról, hogy a cserkész-szakkácsok elegendő jártassággal rendelkeznek-e a főzés terén. A délután folyamán a cserkészek különböző gyakorlatokat mutatnak be.

Este 8 órai kezdettel nagytáborozás lesz, amelyben részt vesznek a vendég-

cserkészek is, akik különböző cserkésztréfákkal és előadásokkal mulattatják majd a közönséget.

Június hó 29-én szerdán délelőtt a róm. kat. plébánia templomban délelőtt 10 órakor megtartandó nagymisén szentelik fel a cserkészleányok első zászlaját. A zászló anyai tisztet dr. Müller Jánosné tölti be. Dél előtt 11 órakor a város háza nagytermében diszközgyűlés. A közgyűlés keretében emlékszalagot kötnek a szombori csapatok zászlajára és ugyanakkor fogják átadni a cserkészleányoknak az ujjonnan felszentelt zászlót.

A közgyűlés után a táborban levő összes cserkészek és cserkészleányok az ünneplő közönség előtt díszmenetben vonulnak el. Délután a Sikarabán játékok és csapatmérkőzések lesznek, este pedig bucsutáborozás 8 órai kezdettel.

Ugy értesülünk, hogy a cserkész-tábor mindkét napján délután táncmulatság és majális lesz a vendégek tiszteletére, mert a cserkészek mindent elkövetnek, hogy a táborozás két napja felejthetetlen élmény legyen a nagyközönség részére.

A táborozás emlékére a cserkészek művészi kivitelű bronzplaketteket bocsájtanak ki, a plakettek az összes ünnepben való részvételre jogosítanak, miután a cserkészek sehol belépődíjat nem szednek és csak a művészi kivitelű plakettek árusításából kívánják a táborozás költségeit fedezni.

Miután az ünnepeken a város vezetősége, valamint az összes egyesületek kiküldöttéi részt vesznek, kétségtelen, hogy a két napi táborozás a legjobban sikerült nyári mulatság és látványosság lesz Szomborban.

A modern ökölvívás eddigi világbajnokai:

- 1882—1892: John L. Sullivan.
- 1892—1897: Jim Corbett.
- 1897—1899: Bob Fitzsimmons.
- 1899—1905: Jim Jeffries (veretlenül visszavonult.)
- 1905—1906: Marvin Hart.
- 1906—1908: Tommy Burns.
- 1908—1915: Jack Johnson.
- 1915—1919: Jess Willard.
- 1919—1926: Jack Dempsey.
- 1926—1929: Gene Tunney (veretlenül visszavonult.)
- 1930—1932: Max Schmeling.
- 1932—1933: Jack Sharkey.
- 1933—1934: Primo Camera.
- 1934—1935: Max Baer.
- 1935—1937: Jimmy J. Braddock.
- 1937— : Joe Louis

A nehezsúlyú ökölvívó világranglista Schmeling veresége után is változatlan maradt. Louis most már vitathatatlanul listavezető. 1. Joe Louis, 2. Max Schmeling, 3. Max Baer, 4. Gunnar Baerlund, 5. Tony Galento, 6. Bob Pastor, 7. Tommy Farr, 8. Lou Nova, 9. Roscoe Toles, 10. Nathan Mann. Schmeling, Baerlung és Farr kivételével a fentiek mind amerikaiak.

Hiteles számok a Schmeling—Louis meccsről. A mérkőzésnek 72.000 nézője volt, ebből 66.227 fizetett a belépőjegyért. A bevétel 940.096 dollárra rugott. (Több, mint 50 millió dinár!) A filmfelvétel és a rádióközvetítés díjával az összbevétel 1 millió 0.15.096 dollárra emelkedik. Adók és egyéb kiadások levonása után 803.113 dollár tiszta bevétel maradt. Ebből Louis 321.245, Schmeling 160.622 dollárt kapott. Szegény Mike Jacobsnak, a rendezőnek, meg kellett elégedni 321.000 dollárral! (Allig valamivel több, mint 15 millió dinár.)

A FIBA berlini kongresszusának első napján néhány fontos határozat született. A legfontosabb: ha a küzdelmet sérülés miatt félbe kell szakítani, nem hirdetik ki az épen maradt versenyzőt győztesnek, hanem össze-számolják a pontokat és azok alapján hirdetik ki a győztest! Az időmérő ezután nemcsak akkor számol, ha röldrekerült a versenyző, hanem akkor is, ha kőtelre támaszkodik, vagy állandóan fog. A kongresszus összeállította a nemzetközi pontozói névsort is. Csak a névsorban szereplők értékelhetők ezután olimpiai versenyeken és EB-n.

Nadalji határban 27 hold prima szántóföld tanyával egy, esetleg több, évre bérbeadó. Kovács Lajos, Bácskogradiste. 3926

A Fruska Gora legszebb részén épült kis blokkház nyári hónapokra kiadó. Pristay, Noviszád, Kralja Petra II. 54. 3949

Kerékpárjavításokat megbízhatóan és olcsó áron vállal Braun, Petra Zrinjszkoq 2, Noviszád, (a postával szemben). 3660

Reggeli Újság

Üredníštvo i administracija Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put 50)
Telefon: 21-37, éjjel 20-58
Felelős kiadó: André Dozso
 I. Üredníštvo: **Blazsek Ferenc**
Pretpriata — Előfizetés:
 Egy óra 28— dinár
 (kihordó útján 30 din.)
 Három óra 30— dinár
 (kihordó útján 86 din.)
 Félévre 160— dinár
 (kihordó útján 172 din.)
 Zlazi svakodneвно — Megjelenik naponta
 Post. čekovni račun — Postacsekkszámia:
 Zagreb, 46.692

(101)

A felügyelő nem sokat törődött a három asszonnyal, figyelmét inkább a férfiak munkája kötötte le.

Természetes, hogy nagyon sokan voltak olyanok, akik nem szívesen végezték a fázasztó munkát, ezeket tehát korbácsütéssel figyelmeztette, hogy gyorsabban dolgozzanak.

Erzsébetnek tehát így volt ideje, hogy egy kissé időnként kipihenje magát, ami az átvirrasztott éjszaka után nagyon is jólesett neki.

Mindannak dacára tehát, hogy a fáradtságos munka és az átvirrasztott éjszaka teljesen kimerítette, mégis erősnek érezte magát annak tudatában, hogy eme borzalmas helyen három jóbarátja van, akire minden esetben számíthatott.

Ez tehát új erőt és bátorságot öntött lelkébe.

A kis harang delet jelzett. A foglyok szinte boldogan jöttek elő a bányából, hogy kissé megpihenhessenek.

Egyszerre Erzsébet megpillantotta három barátját is és tüstént észrevette, hogy Poniatowszky herceg szemével intett neki.

Erzsébet megértette és körülnézett, vajjon senkisé látja. Gyors léptekkel indult a herceg felé és megállt előtte.

— Erzsébet — szólt a herceg alig hallható hangon — ma éjszaka... már mindent előkészítettünk a szökésre... jöjj biztosan...

Erzsébet pillanatig csodálkozott, majd pedig így válaszolt:

— Jövök... Éjjel előtt önök-nél leszek!

Ezzel Erzsébet visszament csoportjához anélkül, hogy valaki is észrevette volna és együtt ment két lakótársával kicsiny viskójába.

Bach Erzsébet alig tudta visszatartani, hogy izgatottságát el ne árulja. Szíve hevesen dobogott, gondolatai pedig az elkövetkező éjszakán jártak.

71. FEJEZET

A SZÖKÉS

A következő nap a négy ember részére csigalassúsággal mult el.

A kis harang hangjára, amely a munka befejezését jelezte, szinte fellelegzett a négy egyén.

Félórával később a három fo-

goly, aki lent a bányában dolgozott, már együtt volt otthon viskójában.

A felügyelő, aki viskójukig kísérté őket, egy pillantást vetve be felé, meggyőződött, hogy minden rendben van, megfordult és elhagyta őket.

Lopusin még egy pillantást vetett vissza, majd pedig így szólt társaihoz:

— Elment, tiszta a levegő!

Wardmoore lord gyorsan tüzet gyújtott, hogy a viskóban kis világosság legyen.

Gyorsan előszedték szerszámukat, amelyeket a bányából hoztak magukkal.

Poniatowszky herceg szürke daróc ruhájából vésőt húzott elő. Lopusin és Wardmoore lord pedig egy-egy kalapácsot.

— Nagyszerű — kiáltá a lord — mindezt esetleg jól használhatjuk! Most azonban várakozzunk, míg az idő elérkezik. Mondhatom, szerencsésen választottuk meg az időt, hogy tervünket végrehajtsuk!

— Miért?

— Halljátok csak, miről hallottam a két felügyelőt beszélgetni.

— Ugyan miről?

— A főfelügyelő ma ünnepi születésnapját. Meghivta magához alantasait, no és tudjátok, hogy miképp szokott végződni az ilyen mulatság. Mindnyájan berugnak és a résztvevők mély álomba merülnek. Remélhetőleg a kozákok vezetőjét is meghívták az ünnepélyre és akkor az őrséget bizo-

nyára nagyon elhanyagolják.

— Ön téved — felelte Lopusin — lehetséges, hogy az ünnepélyt megtartják, de hogy a kozáktiszt is részt fog venni, azt nem hiszem el! Nagyon jól emlékszem, hogy a főfelügyelő és a kozáktiszt nemrégiben nagyon összevesztett. Egy szökevény üldözéséről volt szó akkor és a felügyelő azt kívánta, hogy a kozákok utána menjenek, míg a kozáktiszt vonakodott olyan rossz időben kívánságát teljesíteni. Végre is a szamojedok hozták vissza a foglyokat és a főfelügyelő és a kozáktiszt csúnyán összevesztett, sőt a tiszt a főfelügyelőt részeg disznónak nevezte, a főfelügyelő pedig ostoba számarnak mondta a tisztet. Így tehát majdnem kizártan tartom, hogy a kozáktiszt a főfelügyelő születésnapján ünnepélyén megjelenjen.

— Mindenesetre ezt jó tudni — szólt Wardmoore lord — most azonban várjuk meg, hogy az utolsó ügyeletlen felügyelő is eltávozzék!

A három férfi hozzálátott, hogy vacsorájukat elfogyasszák, azután pedig mint rendesen, fekhelyeikre dültek le. A különbség azonban az volt, hogy míg máskor a fáradtság től kimerülten tüstént elaludtak, most egyáltalában nem jött álom szemükre.

Igy mult el egyik óra a másik után, anélkül, hogy az utolsó ügyeletlen felügyelő megjelent volna, hogy meggyőződjék, vajjon a viskóban rendben van-e minden.

(Folytatjuk)